

**НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА: ПРОГРАМУВАННЯ В ІНТЕРНЕТ  
ЛАБОРАТОРІЯ: КОМП'ЮТЕРНОЇ ТЕХНІКИ**

*Інструкція*  
***ДО ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ РОБОТИ № 4.***  
**"Методологія BEM. Написання якісного коду."**

**1. Мета роботи**

Ознайомитися з методологією BEM (Block Element Modifier) та принципами написання якісного HTML та CSS-коду. Закріпити навички застосування BEM на практиці шляхом рефакторингу частини головної сторінки сайту [lpnu.ua](http://lpnu.ua) відповідно до цієї методології.

**2. Теоретичні відомості**

**2.1 Методологія BEM.**

**BEM (Block-Element-Modifier)** — це методологія для написання чистого, структурованого та зрозумілого CSS-коду. Вона базується на трьох основних концепціях:

- **Блок (Block)** – незалежний компонент, який може існувати самостійно (наприклад, `header`, `menu`, `button`).
- **Елемент (Element)** – частина блоку, яка не може існувати без нього. Позначається через два підкреслення (`__`). Наприклад, `menu__item`, `button__icon`.
- **Модифікатор (Modifier)** – варіант блоку або елемента, який змінює його вигляд або поведінку. Позначається через подвійний дефіс (`--`). Наприклад, `button--primary`, `menu__item--active`.

**Приклад меню:**

```
<div class="menu">
  <ul class="menu__list">
    <li class="menu__item menu__item--active">Головна</li>
    <li class="menu__item">Новини</li>
    <li class="menu__item">Контакти</li>
  </ul>
</div>
```

---

```
.menu {
  background-color: #f5f5f5;
  padding: 10px;
}
.menu__list {
  list-style: none;
  margin: 0;
  padding: 0;
}
.menu__item {
  display: inline-block;
  margin-right: 10px;
}
.menu__item--active {
  font-weight: bold;
}
```

### **Приклад новини:**

```
<section class="news">
  <article class="news__item news__item--featured">
    <h2 class="news__title">Головна новина</h2>
    <p class="news__date">05 березня 2025</p>
    <p class="news__lead">Короткий опис...</p>
  </article>
  <article class="news__item">
    <h2 class="news__title">Звичайна новина</h2>
    <p class="news__date">04 березня 2025</p>
  </article>
</section>
```

---

```
.news {
```

```
padding: 20px;  
}
```

```
.news__item {  
  border-bottom: 1px solid #ddd;  
  padding: 10px;  
}
```

```
.news__item--featured {  
  background: yellow;  
}
```

```
.news__title {  
  font-size: 20px;  
}
```

### Правильне іменування класів у ВЕМ:

- Не використовувати теги в класах:

- section.news, h2.news\_\_title

- .news, .news\_\_title

- Не використовувати вкладеність більше ніж 2 рівні:

.news .news\_\_item .news\_\_title

.news\_\_title

- Уникати універсальних класів

.title (не зрозуміло, до якого блоку належить)

.news\_title

### Чому використовують ВЕМ?

1. **Прозорість коду** – легко зрозуміти структуру лише за назвами класів.
2. **Уникнення конфліктів** – немає проблеми з перезаписом стилів.

3. **Модульність** – блоки легко переносити між проектами.
4. **Гнучкість та масштабованість** – легко додавати нові стилі без зміни існуючої структури.

## 2.2 Принципи написання якісного коду

При написанні HTML та CSS важливо дотримуватися наступних принципів:

1. **Семантичність** – використання тегів за їхнім призначенням (<header>, <section>, <article>, <nav>).
2. **Чистий та організований CSS-код** – відсутність дублювання CSS-коду, використання зрозумілих класів за методологією BEM, коментування складних правил CSS, використання CSS-змінних (--primary-color)

Приклад:

```
:root {  
  --primary-color: #007bff;  
  --text-color: #333;  
}
```

```
body {  
  font-family: Arial, sans-serif;  
  color: var(--text-color);  
}
```

```
.button {  
  background-color: var(--primary-color);  
  color: white;  
  padding: 10px 20px;  
}
```

3. **Оптимізація продуктивності та адаптивності** – завантаження зображень (<picture>, srcset), @media для адаптації під мобільні пристрої, швидкість роботи (<https://pagespeed.web.dev/>), мінімізація CSS-коду, використання CSS-препроцесора.

4. **Валідація коду та доступність** – [CSS Validator](#), перевірити HTML-код через [W3C Validator](#)

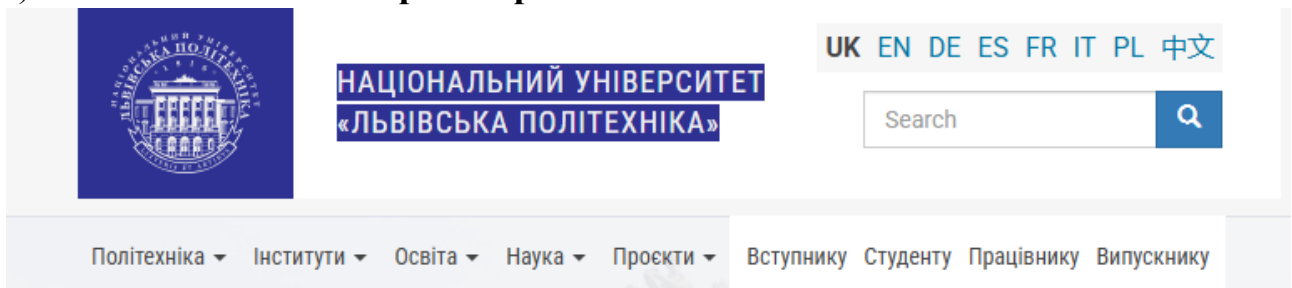
Отже, щоб HTML/CSS-код був **якісним**, потрібно:

- Використовувати **семантичну розмітку**;
- Організовувати CSS-код (змінні, BEM);
- Оптимізувати продуктивність (швидке завантаження);
- Робити **адаптивний і доступний** дизайн
- Перевіряти код через **валідацію**.

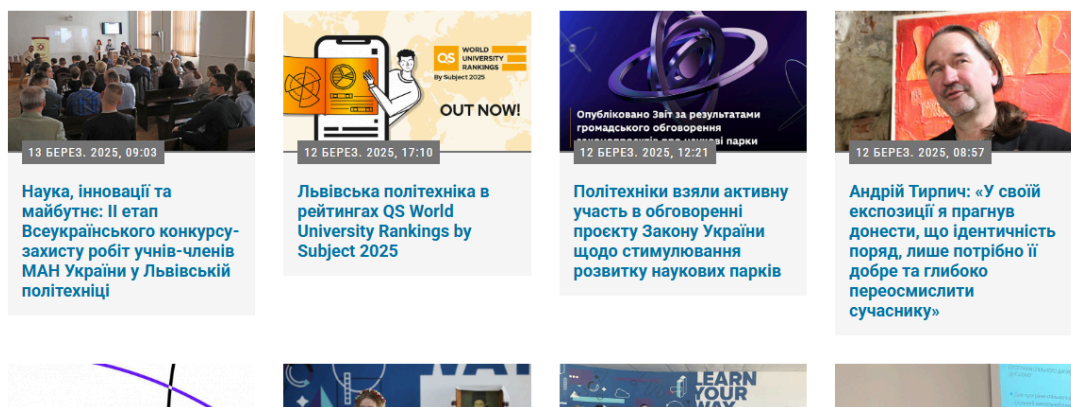
### 3. Порядок виконання роботи

- 3.1 Відкрийте проект labs з проектом навчальної дисципліни чи клонуйте його з Вашого репозиторію.
- 3.2 Створіть нову вітку в git - pw4.
- 3.3 Додайте нову сторінку pw4/index.html, використовуючи семантичний html.
- 3.4 У браузері Chrome відкрийте головну сторінку сайту <https://lpnu.ua/> та дослідіть структуру веб-сторінки за допомогою панелі Developer tools.
- 3.5 Умовно розбийте сторінку на основні блоки за методологією BEM.
- 3.6 **Ваша сторінка повинна містити:**

- а) **Header з меню першого рівня:**



- б) **Секцію з вмістом елемента header**, в залежності від Вашого варіанту (варіант визначається порядковим номером як остача від ділення на 4):
- 1-ий варіант: селектор header#hero\_container
  - 2-ий варіант: селектор header#logos\_container
  - 3-ий варіант: селектор header#featured\_container
  - 4-ий варіант: селектор header#events\_container
- с) Секцію з вмістом **“Новини університету”**.



d) **Footer** з трьома колонками, у кожній по 3 посилання.

3.7 Для правильного відображення сайту на різних пристроях **додайте стилі для 3 стандартних брейкпоінтів:**

- **Mobile** (мобільні пристрої): до 767px;
- **Tablet** (планшети): 768px – 1023px;
- **Desktop** (настільні ПК і ноутбуки): 1024px і більше.

3.8 На головній сторінці курси labs/index.html, додайте у меню посилання на роботу pw4/index.html.

3.9 За допомогою команди merge, додайте роботу з вітки pw4 до основної вітки проекту та виконайте push у віддалений репозиторій.

3.10 Переконайтесь, що проект оновився на хостингу <https://www.netlify.com/>. Скопіюйте посилання у звіт.

3.11 Перевірте швидкість та продуктивність сторінки на сервісі [PageSpeed Insights](#)

3.12 Оформити звіт по роботі, відповісти на питання вихідного контролю, зробити висновки.

#### 4. Питання вихідного контролю

- 4.1 Які три основні складові методології ВЕМ?
- 4.2 Як правильно іменувати класи за ВЕМ?
- 4.3 Чому важливо використовувати семантичну розмітку?
- 4.4 Які медіа-запити використали у роботі?
- 4.5 Які значення продуктивності для вашої сторінки видає сервіс [PageSpeed Insights](#) для мобільної та десктопної версій? Наведіть скріншоти. Наприклад:

#### Diagnose performance issues

78

Performance

94

Accessibility

100

Best Practices

92

SEO

78

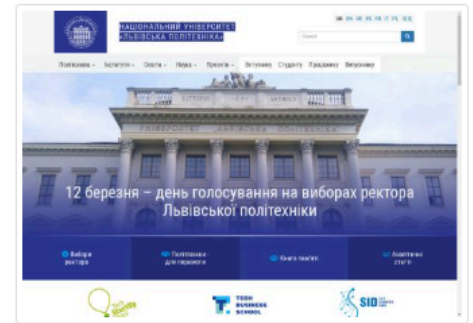
Performance

Values are estimated and may vary. The performance score is calculated directly from these metrics. [See calculator.](#)

▲ 0–49

■ 50–89

● 90–100



4.6

## 5. Оформлення звіту

- 5.1 Мета роботи.
- 5.2 Теоретичні відомості.
- 5.3 Завдання.
- 5.4 Звіт по роботі.

### Перелік посилань

- 1. <https://developer.chrome.com/docs/devtools>
- 2. <https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/CSS>
- 3. <https://lpnu.ua/>
- 4. Сервіс [PageSpeed Insights](#)
- 5. [CSS Validator](#)
- 6. [W3C Validator](#)